

T.C.
HAZİNE ve MALİYE
BAKANLIĞI
Mali Suçları
Araştırma Kurulu
Başkanlığı

ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİM REHBERİ

(Ticaret Amacıyla Taşınmaz Alım Satımıyla Uğraşanlar ile Bu İşlemlere Aracılık Edenler)

Sürüm 1.1

SÜRÜM TABLOSU

Sürüm	Tarih	Değişiklikler
1.0	12.04.2019	İlk sürüm
1.1	16.07.2021	<ul style="list-style-type: none">Rehbere “1.4 Yürürlük” başlığı eklenmiştir.Rehberin “2.1 Erteleme Talepli Şüpheli İşlem Bildirimleri” başlığı ve açıklamaları Rehberden çıkarılmıştır.Yükümlüler için elektronik ortamda şüpheli işlem bildiriminde bulunabilme imkanı getirilmiş ve bildirimle ilişkin açıklamalar yapılmıştır.Şüpheli işlem bildirim formunda yapılan değişikliklere uygun olarak Rehberdeki bildirim alanlarının doldurulmasına ilişkin açıklamalar güncellenmiştir.Şüpheli işlem bildirim formuna uygun olarak “Bildirim Aciliyeti” bölümünden “Çok İvedi” ve “İşlemin Ertelenmesi Talepli” seçenekleri çıkarılmıştır.Şüpheli işlem bildirim formuna uygun olarak Rehberden “4.2.6 (F) Hesap Bilgileri” bölümü çıkarılmıştır.Sektörel Şüpheli İşlem Tiplerine yeni tipler eklenmiştir.

İÇİNDEKİLER

1. Giriş.....	4
1.1 Amaç	4
1.2 Kapsam.....	4
1.3 Tanım ve Kısaltmalar	4
1.4 Yürürlük	4
2. Genel Açıklama	4
3. Şüpheli İşlem Bildirimine Dair Esas ve Usuller	5
3.1 Kâğıt Ortamında Gönderim.....	5
3.2 Elektronik Ortamda Gönderim.....	5
3.2.1 EMIS.ONLINE Erişimi	6
4. Şüpheli İşlem Bildirim Formunun Düzenlenmesi	6
4.1 Formun Düzenlenmesine Dair Genel Hususlar.....	8
4.2 Şüpheli İşlem Bildirim Formu.....	8
4.2.1. (A) Formu Düzenleyen Yükümlü Bilgileri	8
4.2.2. (B) Bildirime İlişkin Bilgiler	8
4.2.3. (C) Şüpheli İşlem ile İlgili Gerçek Kişi Bilgileri	10
4.2.4. (D) Şüpheli İşlem ile İlgili Tüzel Kişiler ve Tüzel Kişiliği Olmayan Teşekküllere Dair Bilgiler.....	11
4.2.5. (E) Şüpheli İşlem Bilgileri.....	13
4.2.6. (F) Suça İlişkin Şüphe Kategorisi.....	14
4.2.7. (G) Açıklama	15
5. Referans Değer Tabloları.....	15
5.1 Suça İlişkin Şüphe Kategorileri.....	15
5.2 İşlem Türleri.....	16
5.3 İşlem Kanalları	16
6. Şüpheli İşlem Tipleri.....	16
7. Şüphe Kategorileri Referans Tablosu	20

TABLO LİSTESİ

Tablo 1 - Formu Düzenleyen Bilgileri Bölümü Bilgi Alanları Tablosu	8
Tablo 2 - Bildirime İlişkin Bilgiler Bölümü Bilgi Alanları Tablosu	8
Tablo 3 - Gerçek Kişiler Bölümü Bilgi Alanları Tablosu	10
Tablo 4 - Tüzel Kişiler Bölümü Bilgi Alanları Tablosu	12
Tablo 5 - Şüpheli İşlemler Bölümü Bilgi Alanları Tablosu	14
Tablo 6 - Suça İlişkin Şüphe Kategorileri Tablosu	15
Tablo 7 – İşlem Türleri Tablosu.....	16
Tablo 8 – İşlem Kanalları Tablosu.....	16
Tablo 9 - Şüpheli İşlem Tipleri Tablosu	17
Tablo 10 - Şüphe Kategorileri Referans Tablosu	20

1. Giriş

1.1 Amaç

Bu rehber, ticaret amacıyla taşınmaz alım-satımıyla uğraşanlar veya bu işlere aracılık edenler için şüpheli işlemlerin bildirimine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amacı ile hazırlanmıştır.

1.2 Kapsam

İşbu rehber içerisinde ticaret amacıyla taşınmaz alım-satımıyla uğraşanlar veya bu işlere aracılık edenler tarafından şüpheli işlem bildirimlerinin nasıl yapılacağına dair esas ve usullere yer verilmiştir.

Rehber içerisinde öncelikle şüpheli işlem bildirimlerinin kâğıt ortamında ve elektronik ortamda gönderimine dair süreçler anlatılmış, daha sonra şüpheli işlem bildirim formlarının nasıl düzenleneceğine dair detaylı bilgilere yer verilmiştir.

1.3 Tanım ve Kısaltmalar

Kanun: 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun (5549 sayılı Kanun)

Yönetmelik: Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik (Tedbirler Yönetmeliği)

Tebliğ: MASAK 13 Sıra Numaralı Genel Tebliği

Sistem: EMIS.ONLINE Sistemi (eski adı MASAK.ONLINE)

1.4 Yürürlük

Ticaret amacıyla taşınmaz alım-satımıyla uğraşanlar veya bu işlere aracılık edenler tarafından 16.07.2021 tarihinden sonra şüpheli işlem bildirimleri bu rehberde belirtilen esas ve usuller çerçevesinde gönderilecektir.

2. Genel Açıklama

5549 sayılı Kanun'un "Şüpheli işlem bildirim" başlıklı 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrası gereğince, yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılan veya yapılmaya teşebbüs edilen işlemlere konu mal varlığının yasa dışı yollardan elde edildiğine veya yasa dışı amaçlarla kullanıldığına dair herhangi bir bilgi, şüphe veya şüpheyi gerektirecek bir hususun bulunması hâlinde bu işlemlerin, yükümlüler tarafından Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) Başkanlığına bildirilmesi zorunludur.

Tedbirler Yönetmeliği'nin 28'inci maddesinin 4'üncü fıkrasında Hazine ve Maliye Bakanlığının şüpheli işlem bildirim formlarının düzenlenmesine ve bildirimlerin elektronik ortamda ve bilgi iletişim araçları kullanılarak yapılması zorunluluğu getirilmesine ve şüpheli işlem bildirimlerinde elektronik imza kullanılmasına ilişkin usul ve esasları yükümlüler bazında ayrı ayrı belirlemeye yetkili olduğu belirtilmiştir.

MASAK 13 Sıra No.lu Genel Tebliği'nin 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında; "Başkanlık, elektronik ve kâğıt ortamındaki şüpheli işlemlerin bildirimlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere yükümlüler için genel ve sektörel mahiyette şüpheli işlem bildirim rehberleri

yayımlayabilir.” hükmü yer almaktadır. Maddenin 2’nci fıkrasında ise “Rehberler Başkanlığın resmî internet sitesi ve/veya EMIS.ONLINE aracılığı ile duyurulur. Yükümlüler tarafından yapılacak bildirimler, bu rehberlerde belirtilen usul ve esaslara uygun şekilde yapılır.” ifadesi bulunmaktadır.

Bu kapsamda; ticaret amacıyla taşınmaz alım-satımıyla uğraşanlar veya bu işlere aracılık edenler şüpheli işlem bildirimlerini bu rehberde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde gönderecektir.

3. Şüpheli İşlem Bildirimine Dair Esas ve Usuller

Ticaret amacıyla taşınmaz alım-satımıyla uğraşan veya bu işlere aracılık edenler şüpheli işlem bildirimlerini elektronik ortamda gönderilebilecektir.

13 Sıra Nolu MASAK Genel Tebliği’nin 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Kendilerine elektronik ortamda ŞİB formu düzenleme imkanı verilen yükümlüler izin tarihinden itibaren şüpheli işlem bildirimlerini elektronik olarak MASAK.ONLINE üzerinden yapmak zorundadırlar. Söz konusu yükümlüler bu tarihten sonra kağıt ortamında bildirimde bulunamazlar” hükmü gereğince elektronik ortamda ŞİB formu düzenleme izni alan yükümlüler, izin tarihinden itibaren kağıt ortamında bildirimde bulunamayacaktır.

Hem kağıt ortamında hem de elektronik ortamda bildirim yapılırken, şüpheli işlem bildirim formu işbu rehberin “Şüpheli İşlem Bildirim Formunun Düzenlenmesi” başlıklı bölümünde belirtilen esaslar çerçevesinde düzenlenecektir.

3.1 Kâğıt Ortamında Gönderim

Şüpheli işlem bildirimlerinin kâğıt ortamında gönderilmesi için işbu rehber ekinde yer alan “Şüpheli İşlem Bildirim Formu (MSK-FRM-ŞİB-009-1.2)” kullanılacaktır. Formun nasıl doldurulacağına ilişkin esas ve usuller, bu belge içerisinde açıklanmıştır. Düzenlenen form ilgili mevzuat hükümleri uyarınca formu düzenleyen kişi tarafından ıslak imza ile imzalanacaktır.

Form kullanılarak yapılan bildirimler Başkanlığa elden, posta veya faks yolu ile gönderilebilecektir. Faks ile yapılan bildirimlerde, form aslının posta ile de gönderilmesi gerekmektedir.

Fiziki ortamda gönderilecek şüpheli işlem bildirimlerinde, form Başkanlığa gönderilmeden önce yükümlü tarafından mutlaka formun bir örneğinin alınması ve fiziki ortamda muhafaza edilmesi gerekmektedir. Söz konusu şüpheli işlem bildirim formları ve ekleri, 5549 sayılı Kanunun 8 inci maddesi kapsamında “Muhafaza ve ibraz” yükümlülüğü kapsamında olup, 8 yıl süreyle muhafaza edilmemesi ve Başkanlığa ve/veya denetim ile görevlendirilen denetim elemanlarına ibraz edilmemesi anılan Kanunun 14 üncü maddesi kapsamında adli ceza gerektirmektedir.

3.2 Elektronik Ortamda Gönderim

Şüpheli işlem bildirimlerinin elektronik ortamda gönderimi EMİS.ONLINE sistemi kullanılarak (<https://online.masak.gov.tr>) yapılacaktır. EMİS.ONLINE sisteminin kullanımına dair bilgiler aynı sistem içerisinden erişilebilen “EMİS.ONLINE Kullanım Kılavuzu” içerisinde yer almaktadır.

Elektronik ortamda gönderilecek şüpheli işlem bildirimlerinde, form Başkanlığa gönderilmeden önce yükümlü tarafından mutlaka formun elektronik bir görüntüsünün (pdf) alınması ve

elektronik ortamda muhafaza edilmesi gerekmektedir. Söz konusu şüpheli işlem bildirim formları ve ekleri, 5549 sayılı Kanunun 8 inci maddesi kapsamında “Muhafaza ve ibraz” yükümlülüğü kapsamında olup, 8 yıl süreyle muhafaza edilmemesi ve Başkanlığa ve/veya denetim ile görevlendirilen denetim elemanlarına ibraz edilmemesi anılan Kanunun 14 üncü maddesi kapsamında adli ceza gerektirmektedir.

3.2.1 EMIS.ONLINE Erişimi

EMIS.ONLINE sistemine erişim yapılabilmesi için gerçek kişi yükümlünün bizzat kendisi, tüzel kişi yükümlünün kanuni temsilcisi tarafından (<https://online.masak.gov.tr/ONLINE.html>) adresinden e-Devlet şifresi ile giriş yapılacaktır.

Sisteme giriş için web tarayıcısının adres çubuğuna aşağıda yer alan adres yazılmalıdır.

<https://online.masak.gov.tr/ONLINE.html>

Adres yazıldığında EMİS ONLINE giriş sayfası ekrana gelecektir. (Şekil 1) e-Devlet Kapısı kayıtlı kullanıcısıysanız sisteme giriş yapmak için “e-Devlet ile Giriş” düğmesine tıklanmalıdır.

Şekil 1 – EMİS ONLINE Giriş Ekranı

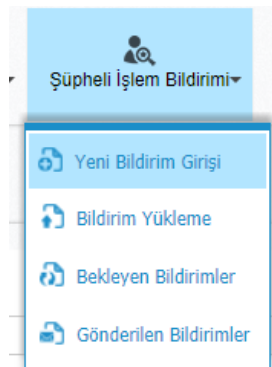
e-Devlet Kapısı Giriş ekranında (Şekil 2) T.C. Kimlik No ve e-Devlet Şifresi bilgileri yazılıp “Giriş Yap” düğmesine tıklanır.

Şekil 2 – e-Devlet Kapısı Giriş Ekranı

Girilen bilgiler doğru ise sisteme giriş gerçekleştirilir ve kullanıcı Oturum Açma ekranına (Şekil 3) yönlendirilir.

Şekil 3 –Oturum Açma Ekranı

Vergi Kimlik No alanına yükümlünün vergi kimlik numarası girilir ve “Oturum Aç” düğmesine tıkladığında, EMİS.Online ana sayfasına yönlendirilir. Bildirim işlemleri EMİS.ONLINE ana menüsünde yer alan “Şüpheli İşlem Bildirimi” menüsü kullanılarak yürütülür. Menüde yer alan “Yeni Bildirim Girişi” seçeneği ile şüpheli işlem bildirim girişi sayfasına geçiş yapılır. (Şekil 4)

Şekil 4 – Şüpheli İşlem Bildirim Menüsü

4. Şüpheli İşlem Bildirim Formunun Düzenlenmesi

Şüpheli işlem bildirim formu içerisinde yer alan alanlar (hem elektronik hem de kâğıt ortamında bildirimde) bu başlık altında belirtilmiş olan açıklamalar dikkate alınarak düzenlenecektir.

Başkanlık bünyesinde suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadele kapsamında yürütülen faaliyetlerin en önemli girdisini oluşturan şüpheli işlem bildirimlerinin kalitesi söz konusu süreçlerin başarısını doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle, yükümlüler tarafından gönderilen şüpheli işlem bildirimlerinin Başkanlık tarafından belirlenen esas ve usullere uygun olarak ve yükümlü tarafından sahip olunan tüm bilgileri içerecek şekilde düzenlenmesi yapılan bildirim suç gelirinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadele süreçlerine olan katkısını artıracaktır. Şüpheli işlem bildirim yapılmasının yanı sıra gönderilen bildirim kalitesinin artırılması ve dolayısıyla katma değerinin azami düzeye çekilmesi için bu rehber içerisinde verilen açıklamalara uygun olarak bildirim yapılması yüksek önem taşımaktadır.

4.1 Formun Düzenlenmesine Dair Genel Hususlar

Aynı konuyla ilgili birden çok gerçek ve/veya tüzel kişi hakkında tek bir ŞİB Formu düzenlenir. Burada dikkat edilecek husus, aynı şüpheli eylem ile ilgili olduğundan şüphe duyulan her bir şahıs veya firma için ayrı ayrı bildirim yapılmaması; her bir şahıs ve firma için formun ilgili bölümlerinin doldurulması ve hepsinin aynı formda gönderilmesidir.

Bir şüpheli eylem ile ilgili olarak daha önce gönderilen şüpheli işlem bildiriminin devamı veya şüpheyi destekleyici mahiyette yeni işlemlerin tespit edilmesi hâlinde yeni bir şüpheli işlem bildirimini düzenlenerek bu rehberde belirtilen usuller çerçevesinde önceki bildirim ek olarak gönderilir.

4.2 Şüpheli İşlem Bildirim Formu

4.2.1. (A) Formu Düzenleyen Yükümlü Bilgileri

Alan Adı	Açıklama
Yükümlünün Unvanı/Adı-Soyadı	Formu düzenleyen yükümlünün tüzel kişi olması halinde unvanı; gerçek kişi olması halinde adı-soyadı herhangi bir kodlama yapılmaksızın açık bir şekilde belirtilecektir.

Tablo 1 - Formu Düzenleyen Bilgileri Bölümü Bilgi Alanları Tablosu

4.2.2. (B) Bildirime İlişkin Bilgiler

Alan Adı	Açıklama
Referans No.	Bildirimlerin takibi için gönderilen her bir bildirim yükümlü tarafından tekrarlamayacak şekilde bir referans numarası verilecektir. Bildirimler, bu numara ile takip edilebilir ve sorgulanabilir. İki ayrı şüpheli işlem bildirimine aynı referans numarası verilmemelidir. Referans numarasına ilişkin özel bir format, Başkanlıkça tanımlanmamış olup yükümlünün kendi işleyişine göre belirlenecek bir numara verilebilecektir.

Alan Adı	Açıklama
Yeni veya Ek	Şüpheli işlem bildirimini yeni bir bildirim olabileceği gibi daha önceden gönderilmiş bir bildirim eki mahiyetinde olabilir. Girilen bildirim daha önceki bir bildirim eki ise “Ek” seçeneği işaretlenecektir. Ek seçeneğinin işaretlenmesi hâlinde önceki bildirimle ilişkin yükümlü tarafından verilmiş olan referans numarası belirtilecektir.
Ek İse Önceki Bildirim Referans No.	Bu alanda ek bildirimler için önceki bildirimle yükümlü tarafından verilmiş referans numarası belirtilecektir. Ek bildirimler için önceki bildirimle referans numarasının belirtilmesi zorunludur. Aynı şüpheli eyleme ilişkin olarak birden fazla sayıda ek bildirim gönderilecek ise her bir bildirimde ilk gönderilen şüpheli işlem bildirimine ait referans numarası belirtilmelidir (Örneğin farklı tarihlerde düzenlenen 2 ve 3 referans numaralı bildirimler 1 numaralı bildirimle eki ise; her iki bildirimde önceki referans numarası “1” olarak belirtilmelidir. Bir diğer deyişle her bildirimle bir önceki bildirimle ek yapılması sureti ile zincirleme bir referans ağı oluşturulmamalıdır.).
Bildirimle Aciliyeti	Bildirimle mahiyetine göre aciliyet durumu belirtilecektir. Yükümlüler tarafından Başkanlığa gönderilen tüm şüpheli işlem bildirimleri doğrulama süreçlerine tabi tutularak Başkanlık bilgi sistemlerine kaydedilmekte ve her bir şüpheli işlem bildirimle için bir risk skoru belirlenmektedir. Başkanlığa intikal eden tüm şüpheli işlem bildirimleri değerlendirmeye tabi tutulmakta olmasına karşın yüksek risk arz eden bildirimlere öncelik verilmektedir. Bu kapsamda “ivedi” olarak işaretlenmiş olan şüpheli işlem bildirimleri daha yüksek riskli olarak değerlendirilmektedir. Bu bilgiler ışığında bir bildirimle aciliyet kodunu belirtirken, bildirimde yer alan eylemle Başkanlık tarafından ivedi olarak değerlendirilmesi gerektiği kanaati oluşmuşsa, gerçekleştirilen/teşebbüs edilen eylemle risk durumuna göre “İvedi” kodu işaretlenmelidir. Aksi durumlarda aciliyet kodunun “Normal” olarak belirtilmesi gerekmektedir. Gerekmediği hâlde ivedi olarak gönderilen bildirimler, gerçekte daha yüksek risk arz eden başka bir vakanın değerlendirilmesi sürecinin ertelenmesine yol açabileceği için sadece gerekli hâllerde “İvedi” kodu kullanılmalıdır.
Bildirim Kategorisi	Şüpheli işlem bildirimle belirtilen eylem veya eylemlerle doğrudan suç gelirinin aklanması ve/veya terörün finansmanı şüphesini oluşturduğu değerlendiriliyorsa bu alandaki seçenekler işaretlenmelidir. Bu alanda “suç gelirlerinin aklanması” ya da “terörün finansmanı” seçeneklerinden en az bir tanesinin işaretlenmesi zorunludur. Terörün finansmanı suçu için yeterli düzeyde şüphenin olmadığı hâllerde sadece “suç gelirlerinin aklanması” işaretlenmelidir.

Tablo 2 - Bildirimle İlişkin Bilgiler Bölümü Bilgi Alanları Tablosu

4.2.3. (C) Şüpheli İşlem ile İlgili Gerçek Kişi Bilgileri

Bu bölümde şüpheli işlem ile ilgili gerçek kişilere ilişkin bilgilere yer verilecektir. Şüpheli işlem ile ilgili gerçek kişiler birden fazla ise formun bu kısmı her bir farklı kişi için yinelenecektir.

Şüpheli işlem ile ilgili gerçek kişileri belirtirken temsilci veya vekil aracılığı ile gerçekleştirilen işlemlerde hem işlemi yapanın hem de adına işlem yapılan kişinin bilgilerine ayrı ayrı yer verilmelidir. Ancak sadece şüpheli işlemi gerçekleştiren veya adına işlem gerçekleştirilen kişilerin verilmesi yeterli değildir. Bu alanda şüpheli eylem veya şüpheli eylemi gerçekleştiren kişiler ile dolaylı olarak ilişkili olan diğer gerçek kişilere dair bilgilere de yer verilmelidir. Şüpheli işlem bildirim formunun açıklama alanına adı geçen (şüpheli işlemi yapan ve adına işlem yapılan kişi olmasa dahi) tüm gerçek kişilere dair sahip olunan bilgiler bu alanda belirtilecektir. Bu kapsamda şüpheli işlemi fiilen gerçekleştiren kişilerin çeşitli saikler ile ilişkili olan (akrabalık, iş ortaklığı vs.) ve fiilen kendisi yapmamasına karşın şüpheli işlemde belirtilen eylemleri yönettiği veya yönlendirdiğinden şüphe duyulan diğer kişilerin bilgilerine de yer verilmesi kritik önem taşımaktadır.

Alan Adı	Açıklama
İşlem İle Olan Bağlantısı	Bilgileri verilen gerçek kişinin şüpheli eylem ile olan bağlantısı bu alanda belirtilecektir. <ul style="list-style-type: none"> Bilgileri verilen gerçek kişi şüpheli işlemi fiilen gerçekleştiren kişi ise “İşlemi Yapan” seçeneği işaretlenecektir. Temsil veya vekâlet ilişkileri kapsamında gerçekleştirilen işlemlerde adına işlem yapılan kişinin bilgileri belirtilirken “Adına İşlem Yapılan” kişi seçeneği işaretlenecektir. Şüpheli işlemdeki eylem ve/veya kişiler ile dolaylı olarak ilgili olan diğer kişiler için “Dolaylı Olarak İlgili” seçeneğini belirtiniz ve ilişkinin mahiyetini açıklayınız.
Kimliği Sahte mi?	Bilgileri sağlanan gerçek kişinin ibraz etmiş olduğu kimlik belgesinin veya beyan ettiği bilgilerin sahte olduğu tespit edilmişse bu seçenek işaretlenecektir.
Adı	Gerçek kişinin adı herhangi bir kısaltma olmadan yazılacaktır. Birden fazla isimli kişiler için her iki isim kısaltmadan bu alanda belirtilecektir.
Soyadı	Gerçek kişinin soyadı herhangi bir kısaltma olmadan yazılacaktır.
Cinsiyet	Biliniyorsa gerçek kişinin cinsiyeti belirtilecektir. Kişinin cinsiyeti bilinmiyorsa “Bilinmiyor” seçeneği işaretlenecektir.
T.C. Kimlik No.	Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan gerçek kişiler için 11 haneli TC Kimlik Numarası (TCKN), Türkiye’de ikamet iznine sahip yabancı uyruklu kişiler için Yabancı Kimlik Numarası (YKN) belirtilecektir.
Vergi Kimlik No.	Türkiye’de vergi mükellefi olan gerçek kişiler için 10 haneli vergi kimlik numarası belirtilecektir.
Uyruğu	Yabancı uyruklu kişiler gerçek kişiler için biliniyorsa kişinin uyruğu (herhangi bir kısaltma yapılmaksızın) belirtilecektir.

Alan Adı	Açıklama
Anne Adı	Anne adı herhangi bir kısaltma olmadan belirtilecektir. Birden fazla isim olması hâlinde tüm isimler açık olarak belirtilecektir.
Baba Adı	Baba adı herhangi bir kısaltma olmadan belirtilecektir. Birden fazla isim olması hâlinde tüm isimler açık olarak belirtilecektir.
Adres	Gerçek kişinin ev ve iş adresi bilgileri belirtilecektir. Adres belirtirken sahip olunan tüm bilgilerin (ilçe-il-posta kodu) açıkça belirtilmesi gerekmektedir.
Doğum Tarihi	Doğum tarihi gün-ay-yıl (Örnek: "01.01.1970") formatında belirtilecektir. Doğum tarihinin gün ve ayı bilinmiyorsa 1 Ocak olarak belirtilmesi yeterlidir.
Doğum Yeri	Doğum yeri bilgisi herhangi bir kısaltma olmadan belirtilecektir. Yabancı ülkelerde doğan kişiler için doğum yeri alanında sadece alt yerleşim yerinin adı verilmemeli, ülke bilgisi de belirtilmelidir.
Kimlik Belgelerine Dair Bilgiler	Kişinin yükümlü tarafından vakıf olunan kimlik bilgilerini gösteren belgelerine dair seri ve numara bilgileri belirtilecektir. Kişinin birden fazla kimlik belgesi mevcut ise sahip olunan tüm belgelere dair bilgilerin belirtilmesi gerekmektedir. Belge numarası birden fazla alandan oluşuyorsa (seri no-sıra no gibi) tüm numaralar "-" ile ayrılarak belirtilecektir. Yabancı uyruklu kişilerde pasaport numarasının mutlaka belirtilmesi gerekmektedir.
Telefon Numarası	Kişinin telefon numarası/numaraları ülke telefon kodu içerecek şekilde belirtilecektir.
Elektronik Posta Adresi	Kişinin elektronik posta adresi e-posta unsurlarını (kullanıcı, iletişim@, .com vb) içerecek şekilde belirtilecektir.
İş ve Meslek	Gerçek kişinin iştigal ettiği faaliyet alanı veya mesleği belirtilecektir. Kişinin bilinen birden fazla mesleği/faaliyet alanı varsa her bir meslek/faaliyet bilgisi ayrı ayrı belirtilecektir.
Varsa Ek Bilgi	Bilgileri verilen gerçek kişiye ve kişinin şüpheli eylem ile alakasına dair bilinen ek bilgiler (çalıştığı yer, lakabı, mahlas isimleri, aile ve soy bilgileri, nam ve şöhret durumu, ekonomik durumu vs.) biliniyorsa bu alanda belirtilecektir.

Tablo 3 - Gerçek Kişiler Bölümü Bilgi Alanları Tablosu

4.2.4. (D) Şüpheli İşlem ile İlgili Tüzel Kişiler ve Tüzel Kişiliği Olmayan Teşekküllere Dair Bilgiler

Şüpheli işlemi gerçekleştiren gerçek kişi işlemi bir veya birden fazla tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkül adına gerçekleştirmişse adına işlem yapılan tüzel kişi ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllere (tüzel kişiler) dair bilgiler bu alanda belirtilecektir.

Bu alanda sadece adına işlem yapılan kuruluşlar değil, şüpheli işlemdeki eylem ile dolaylı olarak ilgili olduğu değerlendirilen tüm kuruluşların bilgisine yer verilmelidir. Şüpheli işlem bildirim

formunun açıklama alanında adı geçen tüm tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan teşekküllere dair bilgiler ayrı ayrı belirtilmelidir.

Birden fazla tüzel kişiye dair bilginin belirtilmesi için formun D Bölümü bilgisi verilecek bir tüzel kişi adedince tekrarlanacaktır.

Alan Adı	Açıklama
İşlem İle Bağlantısı	Bilgisi verilen tüzel kişinin şüpheli eylem ile olan bağlantısı bu alanda verilecektir. <ul style="list-style-type: none"> • Bilgileri verilen tüzel kişi temsil veya vekâlet ilişkisi kapsamında adına işlem yapılan kişi ise “Adına İşlem Yapılıyor” seçeneği belirtilmelidir. • İşlem veya işlemlerle doğrudan bağlantısı olmamakla birlikte karşılaşılan şüpheli durumla dolaylı olarak alakalı olduğu düşünülen kuruluşlar için “Dolaylı Olarak İlgili” seçeneği belirtilmelidir.
Kimliğe Esas Belge Sahte Mi?	Bilgileri sağlanan tüzel kişiye dair beyan edilen bilgilerin sahte olduğu tespit edilmişse bu seçenek işaretlenecektir.
Kuruluş Nev’i	Bilgileri belirtilen tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkülün nev’i belirtilecektir.
Unvan	Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişiler için firmanın ticaret unvanı; dernek, vakıf, sendika, konfederasyon, tüzel kişiliği olmayan teşekküller için bunların adı belirtilecektir. Tüzel kişiliklerin unvanı belirtilirken tüm ticari firma unvan firma nev’ini de içerecek şekilde açık olarak belirtilmelidir (Öztürkler Gıda İthalat İhracat Sanayi Ltd. Şti. gibi).
İşletme Adı	Firmanın ticari unvanı haricinde piyasada yaygın olarak bilinen bir işletme adı, marka adı vs. varsa bu alanda belirtilecektir (AAA Ltd. Şti.’ne ait Taksim’deki restoranın adının “XXX” olması gibi).
Vergi Kimlik No.	Türkiye’de vergi mükellefi olan kuruluşlar için 10 haneli vergi kimlik numarası belirtilecektir.
Sicil Numarası	Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişiler için bu alanda ticaret sicil numarası belirtilecektir.
Kurulduğu Ülke	Tüzel kişiliğin bulunduğu ülke bilgisi belirtilecektir. Birden fazla ülkede faaliyet gösteren firmalar için firmanın kurulduğu/ana merkezinin bulunduğu ülke belirtilecektir.
Adresi	Tüzel kişiliğin adresi belirtilecektir.
Faaliyet konusu	Meslek bilgisi alanında bilgileri verilen tüzel kişiliğin faaliyet konusu açıklama ve kısaltma yapılmaksızın açıkça belirtilecektir. Birden fazla mesleği/faaliyet alanı varsa her bir meslek/faaliyet bilgisi virgül ile ayrılarak belirtilecektir.
Telefon Numarası	Tüzel kişiliğin telefon numarası ülke telefon kodu içerecek şekilde belirtilecektir. Tüzel kişiliğe ait birden fazla telefon numarası biliniyorsa tüm numaralar bu alanda belirtilmelidir.

Alan Adı	Açıklama
Faks Numarası	Tüzel kişiliğin faks numarası belirtilecektir.
Elektronik Posta Adresi	Tüzel kişiliğe ait elektronik posta adresi e-posta unsurlarını (kullanıcı, ileti işareti@, .com vb) içerecek şekilde belirtilecektir.
Web Sitesi	Tüzel kişiliğe ait web sitesi adresi biliniyorsa belirtilecektir.
Varsa Ek Bilgi	Tüzel kişiliğe dair sahip olunan diğer bilgiler (bilinen ancak resmî olarak kayıtlı olmayan önemli/gizli ortakları, büyük bir holding bünyesinde olması, illegal yollar ile fatura ödeme merkezi, pos tefeciliği yapmasının bilinmesi gibi hususlar) belirtilecektir.

Tablo 4 - Tüzel Kişiler Bölümü Bilgi Alanları Tablosu

4.2.5. (E) Şüpheli İşlem Bilgileri

Bu başlık altında şüpheli işlem bildirimine konu olan ve parasal bir değer içeren veya değeri para ile ifade edilebilecek şüpheli işlem veya işlemlere dair bilgiler verilecektir. Parasal değer içermeyen veya değeri parasal olarak ifade edilemeyecek ve şüpheli işlem bildirimine gerekçe olan hususlar formun açıklama (H) bölümünde belirtilmeli; bu durumda şüpheli işlem bilgileri alanı boş bırakılmalıdır.

Şüpheli işlem bildirim formunda yer alan şüpheli işlem bilgileri bölümünün (E) amacı bildirim yapılmasına gerekçe teşkil eden ve parasal tutarlar içeren işlemlere dair bilgilerin özet hâlinde raporlanmasıdır. Dolayısıyla bu bölümde şüpheli işlemde adı geçen gerçek ve tüzel kişiler tarafından (veya adına) gerçekleştirilen, sadece şüphe duyulan ve parasal bir tutar ihtiva eden işlemlere dair bilgilerin sunulması yeterlidir. Müşterinin yükümlü nezdinde gerçekleştirdiği ve şüphe duyulmayan tüm finansal işlemlerin bu alanda belirtilmesi **istenmemektedir**.

Şüpheli işlem bildirim formunda yer alan şüpheli işlem bilgileri bölümünün (E) amacı bildirim yapılmasına gerekçe teşkil eden ve parasal tutarlar içeren işlemlere dair bilgilerin özet hâlinde raporlanmasıdır. Dolayısıyla bu bölümde şüpheli işlemde adı geçen gerçek ve tüzel kişiler tarafından (veya adına) gerçekleştirilen ve sadece şüphe duyulan ve parasal bir tutar ihtiva eden işlemlere dair bilgilerin sunulması yeterlidir. Müşterinin yükümlü nezdinde gerçekleştirdiği ve şüphe duyulmayan tüm finansal işlemlerin bu alanda belirtilmesi istenmemektedir.

Şüpheli işlem bildirimine neden olan şüpheli işlem, tek bir işlem olabileceği gibi belli bir tarih aralığında gerçekleştirilmiş birden fazla sayıda işlem de olabilmektedir. Şüphe duyulan işlemin belli bir tarihte gerçekleşmiş veya teşebbüs aşamasında kalmış tek bir işlem olması hâlinde formun (E) bölümünde tarih tipi “Tek İşlemde” seçilerek beyan edilebilir. Birden fazla sayıda gerçekleşmiş işlemde şüphe duyulması hâlinde şüpheli işlem bilgileri raporlanırken kişilerin adına veya hesabına belli bir tarih aralığında gerçekleştirilen ve şüpheye konu olan işlemlere dair toplam tutar tarih aralığı belirtmek sureti ile tek bir seferde çoklu işlem şeklinde raporlanmalıdır.

Bir şüpheli işlem bildirimini kapsamında şüphe duyulan işlemlerin farklı mahiyette olması nedeni ile ayrı ayrı bildirilmesi gerekiyorsa, her bir tekli veya çoklu şüpheli işlem için formun “E” bölümü tekrarlanabilir.

Alan Adı	Açıklama
İşlem Durumu	İşlemin teşebbüs aşamasında veya gerçekleşmiş bir işlem olup olmadığı belirtilecektir. Teşebbüs aşamasında kalan işlemler için işlem tarihi her zaman “Tek İşlemde” olacak şekilde belirtilecektir.
İşlem Tarihi	Bu alanda şüphe duyulan işlem; tek bir işlem ise işlemin gerçekleştirildiği tarih, çoklu işlemler belirtiliyorsa şüpheli işlemlerin başladığı tarih ile bittiği tarih belirtilecektir.
Para Birimi	Beyan edilen tutara ilişkin para birimi bu alanda belirtilecektir.
İşlem Tutarı	İşlem tutarı ilgili para birimi cinsinden belirtilecektir.
İşlem Tutarı (TP)	İşlem tutarının Türk Lirası cinsinden değeri bu alanda belirtilecektir. Şüphe duyulan işlem/işlemler yabancı para cinsinden işlemler ise, toplam tutar şüpheli işlem bildiriminin düzenlendiği gün için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilan edilen gişe alış kuru üzerinden Türk parasına çevrilerek belirtilecektir.
İşlem Türü	İşlem türü/türleri raporlanırken “ 5.2 İşlem Türleri Tablosu ” içerisinde yer alan değerler seçilerek belirtilmelidir. Çoklu işlemler raporlanırken beyan edilen tarihler arasında gerçekleştirilen işlemlere dair işlem türleri virgülle ayrılarak belirtilecektir.
İşlem Kanalı	Raporlanan işlem tek işlem ise işlemin gerçekleştirildiği kanal belirtilecektir. Çoklu işlemler raporlanırken beyan edilen tarihler arasındaki işlemlerin gerçekleştirilmesi için kullanılan tüm farklı kanallar virgülle ayrılarak belirtilecektir (Örnek: İşyeri, Banka Transferi). İşlem kanalı/kanalları raporlanırken “ İşlem Kanalları Tablosu (5.3) ” içerisinde yer alan değerler seçilerek belirtilmelidir.
İşlemin Yapıldığı Yer	Raporlanan işlem tek işlem ise işlemin gerçekleştirildiği yer bilgisi belirtilecektir. Şubelerden gerçekleştirilen işlemlerde bu bilginin mutlaka doldurulması gerekmektedir. Çoklu işlemler raporlanırken beyan edilen tarihler arasında gerçekleştirilen işlemlerin gerçekleştirildiği yerler virgülle ayrılarak belirtilecektir. İşlemin yeri belirtilirken işlemin fiziksel olarak gerçekleştirildiği coğrafi konum (il, ilçe, belde) bilgisine yer verilmelidir. Bu alanda sadece işlemlerin gerçekleştirildiği şube isimlerinin ya da alt yerleşim biriminin verilmesi (örnek : “Haznedar şubesi” ya da “Haznedar köyü”) uygun değildir. Muhakkak surette işlemin gerçekleştiği coğrafi konum (il, ilçe) bilgisine yer verilmelidir.

Tablo 5 - Şüpheli İşlemler Bölümü Bilgi Alanları Tablosu

4.2.6. (F) Suça İlişkin Şüphe Kategorisi

Şüpheli işlem bildirimine konu olan mali unsurların elde edilmesinde ve şüpheli işlem ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgili olan kişilerin faaliyetlerinde yasa dışı unsurlar olduğu veya olabileceğine dair herhangi bir bilgi, bulgu veya şüpheye sahip olunması halinde ilgili yasa dışı faaliyetler bu alanda belirtilecektir.

Bu alanda bir seçim yapılması şüpheli işlemde belirtilen kişilerin kesin olarak bir suçu işlediği noktasında bir hüküm verilmesi anlamını taşımamaktadır. Suça ilişkin şüphe kategorisi bilgisinin amacı kişilerin veya grupların herhangi bir yasa dışı eylem ile ilişkili olabileceğine

dair yükümlü tarafından herhangi bir şekilde vakıf olunan ve çoğu zaman açıklama alanında ifade edilmekte olan bilgilerin yapısal olarak elde edilmesidir.

Suçla ilişkin şüphe kategorileri “Suçla İlişkin Şüphe Kategorileri Tablosu (5.1)” içerisinde yer alan değerlerden seçilerek belirtilmelidir. Herhangi bir şüphe kategorisinin varlığına dair bir bilgi yoksa bu alan boş bırakılacaktır.

Şüphe kategorilerinin belirlenmesine dair (hangi durumlarda hangi şüphe kategorilerinin belirtilebileceğine dair) kılavuz mahiyetindeki açıklayıcı bilgilere “7 Şüphe Kategorileri Referans Tablosu” içerisinde yer verilmiştir.

4.2.7. (G) Açıklama

Bu alanda şüpheli işlem bildirim kapsamında şüphe duyulan eylem veya eylemlere ilişkin detaylı açıklama yapılacaktır. Başkanlık bünyesinde şüpheli işlemlerin analiz ve değerlendirme süreçlerinin etkin olarak yürütülebilmesi için açıklama alanının tüm detayları içerecek şekilde açık olarak ifade edilmesi yüksek önem taşımaktadır.

Şüpheli işleme dair açıklamalar ayrıca oluşturulacak ek bir doküman içerisinde raporlanmamalı; doğrudan formun açıklama alanında gönderilmelidir. Aksi durumda şüpheli işlem bildirimlerinin BT destekli olarak analiz ve değerlendirmesine dair süreçler olumsuz olarak etkilenmektedir.

Açıklama alanını raporlarken dikkat edilmesi gereken bir diğer husus, formun açıklama alanında şüpheli işlemdeki eylemler ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgisi nedeni ile bilgilerine yer verilen gerçek kişiler, tüzel kişiler, banka hesapları ile parasal tutar içeren işlemlere dair bilgilerin formun ilgili bölümlerinde yapısal olarak belirtilmesidir. Açıklama alanında serbest metin olarak ifade edilerek formun ilgili bölümlerinde yer verilmeyen bilgiler (örneğin şüpheli eylem ile ilgili bir şahsa dair bilgilerin sadece açıklama alanında verilerek “Gerçek Kişiler” bölümünde yer verilmemesi) şüpheli işlem bildirimlerinin niteliğini olumsuz olarak etkilemektedir.

5. Referans Değer Tabloları

5.1 Suçla İlişkin Şüphe Kategorileri

Kod	Açıklama
SK-01	Tefecilik
SK-02	POS tefeciliği
SK-03	Fuhuş
SK-04	Göçmen kaçakçılığı / insan ticareti
SK-05	Uyuşturucu kaçakçılığı
SK-06	Silah kaçakçılığı
SK-07	Tarihi eser kaçakçılığı
SK-08	Gümrük kaçakçılığı / hayali ihracat
SK-09	Kıymetli maden kaçakçılığı
SK-10	Bilişim suçları
SK-11	Vergi kaçırma
SK-12	Sermaye piyasalarına ilişkin suçlar

Kod	Açıklama
SK-13	Rüşvet / irtikâp / zimmet / kamu görevlisinin haksız mal edinmesi
SK-14	Resmî / özel evrakta sahtecilik
SK-15	Para ve kıymetli evrak dolandırıcılığı / sahteciliği
SK-16	Sigorta dolandırıcılığı / poliçe sahteciliği
SK-17	Dolandırıcılık (Çek, senet, sigorta harici)
SK-18	Organ / doku ticareti
SK-19	Tehdit / şantaj / cebir ve adam kaçırma
SK-20	Mal varlığına karşı suçlar (hırsızlık, yağma vs.)
SK-21	Hileli iflas
SK-22	Kumar / yasa dışı bahis
SK-23	Yasa dışı fon toplama/sağlama
SK-24	İhaleye fesat karıştırma
SK-25	Sosyal güvenlik mevzuatına aykırılıklar
SK-26	Bankacılık mevzuatına ilişkin suçlar
SK-27	Akaryakıt kaçakçılığı

Tablo 6 - Suça İlişkin Şüpheli Kategorileri Tablosu

5.2 İşlem Türleri

İşlem Grubu	İşlem Kodu	İşlem Adı
Gayrimenkul İşlemleri	009-9001	Gayrimenkul Alımı
	009-9002	Gayrimenkul Satımı
	009-9003	Gayrimenkul Kiralama
Diğer İşlemler	009-9999	Diğer

Tablo 7- İşlem Türleri Tablosu

5.3 İşlem Kanalları

Kanal Kodu	Kanal Adı	Kanal Açıklaması
009-01	İş yeri	Fiilen işyerine gelinerek yapılan işlemler
009-02	Banka Transferi	Gayrimenkul alım/satımının banka transferi vasıtasıyla yapılması ¹
009-09	Diğer	Yukarıdaki kanallar kullanılmadan yapılan işlemlerdir.

Tablo 8- İşlem Kanalları

6. Şüpheli İşlem Tipleri

Yükümlülerin suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanında araç olarak kullanılmaları riskine karşı ortak bir tutum, anlayış ve işbirliği içinde olmalarının sağlanması ve şüpheli

işlemlerin tespitinde yükümlülere yardımcı olunması amacıyla şüpheli işlem tipleri belirlenmiştir.

Belirlenen şüpheli işlem tipleri rehber mahiyetinde olup form üzerinde beyan edilmeyecektir. Şüphe veya şüpheyi gerektirecek makul bir sebebin olup olmadığının değerlendirilmesinde yükümlülere yardımcı olması amacı ile yayınlanmaktadır. Bu nedenle yükümlülerin, şüpheli işlemlerin tespitinde kendilerini bu Rehber ile belirlenen şüpheli işlem tipleri ile sınırlandırmamaları; şüphe doğuran işlem, sayılan tiplerden herhangi birine uymasa dahi şüpheli işlem bildiriminde bulunmaları gerekmektedir.

KOD	AÇIKLAMA
MÜŞTERİ PROFİLİNE İLİŞKİN TİPLER	
T-009-1.1	Müşterilerin yükümlülere başvurularında; ibrazı ya da tevdii gereken belgelerin yetersiz bilgiler içermesi, verdikleri bilgilerin birbiriyle çelişkili olması veya bilgilerin verilmesinde isteksiz davranılması.
T-009-1.2	İşlem yapılması için para veya çeşitli hediyeler teklif edilmesi ya da müşteri hakkında suç gelirlerinin aklanması veya terörün finanse edilmesiyle ilgili olarak medyada menfi haberler çıkmış olması gibi şüphe duyulmasını gerektiren somut bir durumun varlığı.
T-009-1.3	Müşterinin, genel müşteri davranış modellerinin dışına çıkması örneğin hakkında şüpheli işlem bildiriminde bulunulmasını engellemek amacıyla bazen çok yakın, bazen tehditkar tavır takınmaları.
T-009-1.4	Müşterilerin işi/mesleği, mali durumu ile işlemleri arasında makul bir orantı bulunmaması.
T-009-1.5	Müşterilerin, riskli kişi veya kuruluşlar ile ticari ya da başkaca bir ilişkisinin bulunması.
T-009-1.6	Şirketlerin, faaliyet gösterilen sektördeki diğer kuruluşlara veya genel olarak şirket yapılanmalarına nazaran mutad olmayan sermaye, ortaklık, yönetim ve istihdam yapısına sahip olması.
GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞLEMLERE İLİŞKİN TİPLER	
T-009-2.1	Ticari faaliyet gösteren kişi veya kuruluşların faaliyetleri kapsamında olağan olarak tekrarı gereken işlemlerin münferit işlem olarak kalması ya da aksine olağan ticari hayatta sık yapılmayan işlemlerin sürekli olarak tekrarlanması.
T-009-2.2	Mutad uygulamalarda toplu yapılması gereken mali işlemlerin, tespit ve bildirimlerden kaçınmak amacıyla, mantıklı bir gerekçesi olmaksızın bölünmesi.
T-009-2.3	Yapılan ya da yapılmak istenen işlemin mutad ve makul hukuki veya ekonomik bir gerekçesi ya da mantığının olmaması.
T-009-2.4	Müşterinin küçük kupürler ile yüksek tutarda nakit ödeme yapması veya sık kullanılmayan bir döviz ile ödeme yapmak istemesi gibi ödeme araçlarının alışılmadık dışında kullanılması.
İŞLEMLERE İLİŞKİN TİPLER	
T-009-3.1	Müşterinin işlem yapmadan önce, kimlik tespiti ve şüpheli işlem bildirim zorunluluğu, işlem limitleri, taşınmaz alım/satımına aracılık edenlerin aklama ile mücadelede kontrol yöntemleri hakkında bilgi edinmeye çalışması ve bu yönde sorular sorması.
T-009-3.2	Müşteriden faaliyeti, mesleği ya da kimlik, adres ve telefon gibi kişisel bilgilerinin alınmasında zorluklarla karşılaşılması.
T-009-3.3	Müşterinin işlemin amacı ya da işleme konu fonun kaynağı hakkında açıklama yapmakta zorlanması veya bilgi vermekten kaçınması.

T-009-3.4	Müşterinin yasal veya idari olarak ibrazı veya doldurulması gereken bir belgeyi ibraz etmemek veya doldurmamak için taşınmaz alım/satımına aracılık eden görevlisini ikna etmeye çalışması.
T-009-3.5	Müşterinin sahip olduğu ve alımı/satımı şüpheli görülen mal varlığı ile ilgili yeterli derecede bilgiye sahip olmaması
T-009-3.6	Görünürde birbirinden bağımsız hareket eden müşterilerin; aynı adres, telefon ve benzeri iletişim bilgilerini vermesi, aynı kişiler ile alım satım ilişkisi içerisinde olması veya aynı kişilere kefalet/vekâlet ilişkisi içerisinde olması
T-009-3.7	Tüzel kişi müşterilerin ortakları veya yöneticileri olarak görünen gerçek veya tüzel kişilerin, firmanın gerçek ortak veya yöneticisi olmadığına anlaşılması; firmanın sermayesi ve idaresinin, kötü bir ünü olan ya da resmî makamlarca haklarında dava açılmış veya soruşturma yapıldığı bilinen üçüncü şahısların kontrolünde olduğuna dair bilgi veya şüpheyi gerektirecek bir durum bulunması.
T-009-3.8	Tüzel kişi müşterilerin, hakim yeni ortak ve/veya ortaklarının; kişisel ve ticari geçmişleri hakkında bilgi vermekten kaçınmaları, daha önce firmanın faaliyet gösterdiği alanda herhangi bir ilgisi, eğitimi ve iş tecrübesine sahip olmadıklarına dair emareler olması.
T-009-3.9	Müşterinin kimlik ibraz etmeksizin veya geçerli kimlik belgesi olmaksızın sahtehayali olduğundan şüphe duyulan isimle işlem yapmaya, başkaları adına veya hesapları üzerinden işlem yaptırmaya teşebbüs etmesi.
T-009-3.10	Müşteri tarafından şüpheli işlem bildiriminde bulunulmaması konusunda yükümlü çalışanlarına teklif, baskı veya tehditte bulunulması.
T-009-3.11	Müşterilerin bildirim prosedürlerinden kaçınmak amacıyla işleme konu parayı birden fazla hesaba, havaleye veya nakde bölmek suretiyle işlem yapması veya buna teşebbüs etmesi.
T-009-3.12	Müşterinin bilinen mesleği ve faaliyetleri, gelir kaynakları ve gelir düzeyi ile ilgili kurulamayan, dikkat çekici sıklıkta ve tutarda işlem yapmak istemesi
T-009-3.13	Türkiye'deki vize süresi sona ermiş olan yabancı şahısların işlem yapmak istemesi.
TAŞINMAZ ALIM SATIMINA ARACILIK İŞLEMLERİNE VE GAYRİMENKUL SEKTÖRÜNE İLİŞKİN TİPLER	
T-009-4.1	Dikkat çekici miktarlarda gayrimenkul alım/satım işlemi yapılması.
T-009-4.2	Bir taşınmaz alım/satımına aracılık edenlerden kısa bir zaman dilimi içerisinde, kimlik tespit zorunluluğu gereken limitin çok az altındaki tutarlarda gayrimenkul işlemlerine ilişkin taleplerin tekrarlanması.
T-009-4.3	Mutat olmayan şekilde kısa süreli olarak kiralama yapılmak istenilmesi
T-009-4.4	Müşterinin, iş veya aile ilişkisi gibi makul bir nedene dayanmaksızın üçüncü kişiler adına gayrimenkul satın alması.
T-009-4.5	Müşterinin, mali durumuyla uyumlu olmayan yüksek değerli gayrimenkul satın alması ya da çoğu kez herhangi bir araştırma yapmaksızın veya bulunduğu mahal ve koşulları itibariyle hesaplı olmayan ve büyük onarım masrafları gerektiren çok sayıda gayrimenkulü kısa bir zaman süreci içerisinde satın alması.
T-009-4.6	Gayrimenkul satmak isteyen müşterinin, kayıtlarda, satış bedelini daha yüksek göstermek istemesi.
T-009-4.7	Müşterinin gayrimenkulü, ilk ödemeyi nakitle yaptıktan sonra, kalan kısmını sıra dışı bir ödeme yöntemiyle karşılayarak veya yüksek miktarda nakit kullanarak peşin bedelle kiralaması.
T-009-4.8	Ödemenin sıklıkla tercih edilmeyen ödeme araçları (altın, kripto para vb.) kullanılarak yapılması konusunda ısrarcı olunması.

T-009-4.9	Satın alma işlemlerini yapacak ekonomik yeterliliğe sahip olmayan üçüncü kişiler adına işlem yapılması.
T-009-4.10	Yasadışı zenginleşmeye sebep olan suç faaliyetleriyle bağlantılı olduğu açıkça bilinen veya bu tür faaliyetlerle ilişkili olduğundan şüphelenilen kişilerce işlem yapılması.
T-009-4.11	Aynı kişileri kapsayan çeşitli işlemler veya birbiriyle bağlantısı olabilecek (aile ilişkileri, iş ilişkileri, aynı ülkenin vatandaşı olan kişiler, aynı adresi paylaşan kişiler veya temsilcisi veya avukatı aynı olan kişiler vb.) kişilerin oluşturduğu gruplar tarafından kısa bir zaman dilimi içerisinde işlemler yapılması.
T-009-4.12	Gayrimenkul ile gerçek sahibi arasındaki bağı koparmak amacıyla tüzel kişilik kurulması ve gayrimenkulün tüzel kişi adına tescil edilmesi.
T-009-4.13	Tarafların kendi adlarına hareket etmediklerine ve gerçek müşterinin kimliğini gizlemeye çalıştıklarına dair işaretlerin olması.
T-009-4.14	Geçerli bir açıklama yapılmadan bir kişinin adına başlayan gayrimenkul alım/satım işlemlerinde alıcı tarafın değişmesi veya değiştirilmek istenmesi.
T-009-4.15	İşlemin konusu olan mülkün özelliklerine (inşaat kalitesi, yeri, teslim edileceği tarih vb.) özel ilgi gösterilmemesi.
T-009-4.16	Satış işleminde daha iyi bir fiyat almak veya ödeme koşullarını iyileştirmekle ilgilenilmemesi.
T-009-4.17	Geçerli bir sebep olmadığı halde işlemi hızlı bir şekilde tamamlamaya gayret gösterilmesi.
T-009-4.18	Müşterinin ilgili ülke veya bölgede ikamet edip etmediğine bakılmaksızın, işlemlerin vergi cenneti veya risk bölgesi olarak kabul edilen ülkelerden gelen fonlarla yapıldığına dair emarelerin olması.
T-009-4.19	Mülkün gerçek veya piyasa değerinden önemli ölçüde farklı bir değer üzerinden işlem yapılması.
T-009-4.20	Aynı mülkle ilgili art arda işlem yapılması (mülkün satın alınması ve hemen satışı) ve satın alma fiyatı ile karşılaştırıldığında takip eden işlemlerin fiyatında önemli bir artış veya düşüş olması.
TERÖR ÖRGÜTLERİ İLE BAĞLANTISINDAN ŞÜPHELENİLEN KİŞİLER VEYA RİSKLİ ÜLKELERLE GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞLEMLERE İLİŞKİN TİPLER	
T-009-5.1	Bir terör örgütü ile bağlantılı olduğu bilinen gerçek ve tüzel kişiler adına yükümlü nezdinde işlem gerçekleştirilmesi
KÂR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA İLİŞKİN TİPLER	
T-009-6.1	Kâr amacı gütmeyen kuruluşların beyan edilen amacı, faaliyetleri ve görünen kaynakları ile mali işlemlerin niteliği ve büyüklüğü arasında uyumsuzluklar olması.
T-009-6.2	Yeterli personeli, uygun bir işyeri ya da telefon numaraları bulunmayan kuruluşların, yoğun faaliyette buldukları izlenimi yaratan hareketleri bulunması.
T-009-6.3	Kuruluş yöneticilerinin yabancı uyruklu olması ya da kuruluşun izah edilemeyen bağlantılarının bulunması(örneğin; birkaç kuruluşun aynı adresi, idareciyi veya personeli paylaşması)

Tablo 9- Şüpheli İşlem Tipleri

7. Şüpheli İşlem Kategorileri Referans Tablosu

KOD	AD	AÇIKLAMA	İLGİLİ YASAL DÜZENLEME(LER)
SK-01	Tefecilik	Kazanç elde etmek amacıyla başkasına ödünç para veren kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 241
SK-02	POS tefeciliği	Tefecilik suçunun POS vasıtasıyla işlenmesi ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 241
SK-03	Fuhuş	Bir kimseye fuhuş için aracılık eden veya yer temin eden kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 227
SK-04	Göçmen kaçakçılığı / İnsan ticareti	Maddi menfaat elde etmek amacıyla yasal olmayan yollardan bir yabancıyı ülkeye sokan veya ülkede kalmasına imkan sağlayan, Türk vatandaşı ya da yabancının yurt dışına çıkmasına imkân sağlayan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 79,80
SK-05	Uyuşturucu kaçakçılığı	Uyuşturucu ve psikotrop maddenin yasal olmayan yollardan üretimi, dağıtımı, sevkiyle uğraşan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 188
SK-06	Silah kaçakçılığı	Ateşli silahlar ve bunların mermilerinin yasal olmayan yollardan üretimi, dağıtımı ve sevkiyle uğraşan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	6136 sayılı Kanun, Madde 12
SK-07	Tarihi eser kaçakçılığı	Yurt içinde korunması gereken taşınır kültür ve tabiat varlıklarının yurt dışına çıkarılmasıyla uğraşan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	2863 sayılı Kanun, Madde 32

KOD	AD	AÇIKLAMA	İLGİLİ YASAL DÜZENLEME(LER)
SK-08	Gümrük kaçakçılığı / hayali ihracat	<ul style="list-style-type: none"> - Tütün mamülleri, elektronik cihazlar vb. ticari emtianın vergi, resim ve harçları ödemekten kaçınmak veya buna teşebbüs etmek amacıyla kayıt dışı ticareti veya taşınması faaliyeti - Eşyanın gümrük işlemlerine tabi tutulmaksızın ithal edilmesi - Eşyanın sahte belge kullanılarak ithal edilmesi - Geçici ithalat ve dâhilde işleme rejimi çerçevesinde getirilen eşyanın sahte belge ile yurt dışına çıkarılmış gibi işlem yapılması suçlarını işleyen kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde 	5607 sayılı Kanun, Madde 3
SK-09	Kıymetli maden kaçakçılığı	Standart işlenmemiş kıymetli madenlerin yetkili kişi/kurum/kuruluşlarca yapılmaması ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar
SK-10	Bilişim suçları	Bilişim sistemine girme, Sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme, Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması, Yasak cihaz veya programlar ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 243, 244, 245, 245/A
SK-11	Vergi kaçırma	Defter ve kayıtlarda hesap ve muhasebe hileleri yapılmak suretiyle ve Vergi Usul Kanunu 359 uncu maddesinde belirtilen diğer eylemlerin yapılması suretiyle vergi kaçakçılığı suçlarını işleyen kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	213 sayılı Vergi Usul Kanunu, Madde 359

KOD	AD	AÇIKLAMA	İLGİLİ YASAL DÜZENLEME(LER)
SK-12	Sermaye piyasalarına ilişkin suçlar	Sermaye piyasalarında gerçekleştirilen işlemlerde; <ul style="list-style-type: none"> - Bilgi suiistimali - Piyasa dolandırıcılığı - Usulsüz halka arz ve izinsiz sermaye piyasası faaliyetleri - Güveni kötüye kullanma ve sahtecilik - Bilgi ve belge vermeme, denetimin engellenmesi - Yasal raporlarda, muhasebe kayıtlarında sahtecilik - Sır saklama yükümlülüğünü ihlal, suçlarını işleyen kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ilgili maddeleri
SK-13	Rüşvet / irtikâp / zimmet / kamu görevlisinin haksız mal edinmesi	Görevinin ifasıyla ilgili bir işi yapması veya yapmaması için, doğrudan veya aracılar vasıtasıyla, bir kamu görevlisine veya göstereceği bir başka kişiye menfaat sağlayan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 157, 204, 247, 250, 252, 255, 257 3628 sayılı Kanun, Madde 4, 13
SK-14	Resmî / özel evrakta sahtecilik	Bir resmî belgeyi sahte olarak düzenleyen, gerçek bir resmî belgeyi başkalarını aldatacak şekilde değiştiren veya sahte resmî belgeyi kullanan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 204, 207
SK-15	Para ve kıymetli evrak dolandırıcılığı / sahteciliği	Kanunen tedavülde bulunan parayı veya paraya eşit olan değerleri, sahte olarak üreten, ülkeye sokan, nakleden, muhafaza eden veya tedavüle koyan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 197
SK-16	Sigorta dolandırıcılığı / poliçe sahteciliği	Sigorta bedelini almak için işlenen dolandırıcılık suçları ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 158
SK-17	Dolandırıcılık (Çek, senet, sigorta harici)	Hileli davranışlarla bir kimseyi aldatıp onun veya başkasının zararına olarak, kendisine veya başkasına bir yarar sağlayan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 157

KOD	AD	AÇIKLAMA	İLGİLİ YASAL DÜZENLEME(LER)
SK-18	Organ / doku ticareti	Hukuken geçerli rızaya dayalı olmaksızın kişiden organ alan kimseler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 91
SK-19	Tehdit / şantaj / cebir ve adam kaçırma	Tehdit / şantaj / cebir ve adam kaçırma gibi eylemlerde bulunan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 106, 107, 108, 109
SK-20	Mal varlığına karşı suçlar (hırsızlık, yağma vs.)	Hırsızlık, yağma, hakkı olmayan yere tecavüz, güveni kötüye kullanma, gibi suçlar ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 141, 142, 148, 149
SK-21	Hileli iflas	Mal varlığını eksiltmeye yönelik hileli tasarruflarda bulunan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 161
SK-22	Kumar / yasa dışı bahis	- Kumar oynanması için yer ve imkan sağlama eylemini gerçekleştiren, - 7258 sayılı Kanun'un verdiği yetkiye dayalı olmaksızın bahis oynatan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 228, 7258 Sayılı Kanun, Madde 5
SK-23	Yasa dışı fon toplama/sağlama	a) Bir halkı korkutmak veya sindirmek ya da bir hükümeti veya uluslararası kuruluşu herhangi bir eylemi gerçekleştirmeye veya gerçekleştirmekten kaçınmaya zorlamak amacıyla kasten öldürme veya ağır yaralama fiilleri, b) 12.04.1991 tarih ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında terör suçu olarak kabul edilen fiiller, c) Türkiye'nin taraf olduğu terörizme dair 9 adet uluslararası sözleşmenin, gerçekleştirilmesinde tümüyle veya kısmen kullanılması amacıyla veya kullanılacağını bilerek ve isteyerek belli bir fiille ilişkilendirilmeden dahi bir teröriste veya terör örgütlerine fon sağlanması veya toplanmasıyla ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	6415 sayılı Kanun, Madde 3, 4

KOD	AD	AÇIKLAMA	İLGİLİ YASAL DÜZENLEME(LER)
SK-24	İhaleye fesat karıştırma	Kamu kurumu veya kuruluşları adına yapılan mal veya hizmet alım veya satımlarına ya da kiralamalara ilişkin ihaleler ile yapım ihalelerine fesat karıştıran kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 235
SK-25	Sosyal güvenlik mevzuatına aykırılıklar	Sosyal Güvenlik Kurumundan haksız menfaat elde etme, sahte sigortalı bildirme ve durum değişikliği bildirmeme suçunu işleyen kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 204, 206, 207
SK-26	Bankacılık mevzuatına ilişkin suçlar	İzinsiz faaliyette bulunmak, Mevduat ve katılım fonu sahiplerinin haklarını engellemek, Düzeltici, iyileştirici ve kısıtlayıcı önlemleri almamak, Yetkili merciler ile denetim görevlilerince istenen bilgi ve belgeleri vermemek ve görevlerini yapmalarını engellemek, Belgelerin saklanması yükümlülüğüne aykırı davranmak, Gerçeğe aykırı beyanda bulunmak, İşlemlerin kayıt dışı bırakılması ve gerçeğe aykırı muhasebeleştirme, itibarın zedelenmesi, Sırların açıklanması, zimmet suçlarını işleyen kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5411 sayılı Kanun Madde 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 158, 159, 160
SK-27	Akaryakıt kaçakçılığı	Akaryakıt ürünlerinin gümrük işlemlerine tabi kılınmaksızın ülke içine intikalini sağlayan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5607 sayılı Kanun, Madde 3

Tablo 10 - Şüphe Kategorileri Referans Tablosu